

zgodnjega sadja tudi nikakoršne konkurence nima in da je skora tudi imeti ne more, kajti ona je odvisna od ugodnega podnebja, katero se pa nikakor po volji človeški prestvariti ne dá.

(Dalje prihodnjič.)

Kmetijstvo — obligaten predmet v ljudskih šolah na Francoskem.

Ko smo čitali poročila o novi šolski postavi, katero je nedavno sklenil francoski senat in vsled katere se ima v vseh ljudskih šolah podučevati mladina o kmetijstvu kot enem najglavnejših predmetov, nehoté smo morali spomniti se prošnje, katero je centralni odbor naše kmetijske družbe uže drugi pot ministerstvu podal. V tem pismu prosi družba kmetijska, naj bi se pre-strojil na našem ljubljanskem učiteljski poduk o kmetijstvu tako, da bi bili po izvršenih študijah naši mladi ljudski učitelji popolno sposobni, podučevati kmečko šolsko mladino o oni stroki, to je, o kmetijstvu, s katerim se bo velika večina ljudskih šolarjev po izstopu iz šole pečala in si iskala vsakdanji kruh. Oni predlog, katerega smo tudi mi v našem listu toplo zagovarjali, je med drugim zahteval, da se ima na predrugačeni preparandiji namestiti kmetijsk strokovnjak, kajti le tak more res vapešno predavati nauk kmetijstva temeljito znanstveno in praktično.

Prav tako, kakor smo poudarjali, da bi moral učitelj kmetijstva, na učiteljski pripravnici nameščen, tudi predavati bogoslovcem in tudi po deželi popotna predavanja imeti, veli, čujte! francoska nova šolska postava. Veseli nas, da je francoski senat prav tistih nazorov o kmetijskem poduku, kakoršne smo mi v našem listu v preteklem letu razvijali.

Upajmo, da tudi pri nas v Avstriji novi kmetijski minister sprevidi to potrebo ter vvede v sporazumu z učenim ministrom prepotrebni kmetijski poduk, katerega francoski narodni zbor tako visoko ceni, čeravno je kmetijsko gospodarstvo na Francoskem na jako visoki stopinji. A praktični Francozi dobro vedó, da imajo le v tem se iskati vzroki, da so zamogli take grozovite udarce, kakor jim jih je prizadelo leto 1870., pretrpeti, ker uže poprej so skrbeli za blagostanje kmetovalcev in obrtnikov. Mi sicer nikakor nismo častitelji in občudovalci ranjcega cesarja Napoleona III., a vendar radi pripoznamo, kakor to pripoznava tudi slehern Francoz, bodi si katere koli politične stranke, da je kot vladar silno veliko storil za povzdigo obrtnije in kmetijstva. Blizo 1000 milijonov frankov se je porabilo za prospeh narodnega gospodarstva, in prav ta kapital je tako bogate obresti donesl, da tudi najhujše katastrofe niso mogle Francije polomiti na tla, tudi za malo let ne, ampak videli smo, kako so domoljubno drli toliko obrtniki kakor tudi kmetovalci k podpisovanju državnega posojila znanih milijard.

Pri nas sedaj vse toži in jadikuje, da ni denarja med ljudstvom, da vse je zadolženo, da posestvo za posestvom propada, in čujte! na Francoskem so v preteklem letu nad 1000 milijonov frankov vložili v razne hranilnice.

Pri vsem tem pa modri patriotični francoski senat postavno zahteva, da se zanaprej v sleherni ljudski šoli kmetijstvo kot glavni predmet podučuje, in da kolikor je okrajev (departementov), toliko ima biti kmetijskih popotnih učiteljev. Podučni načrt obsega vse gospodarske stroke, katere so važne za dotične okraje. I tudi ta ukaz kaže, da so Francozi praktični, ki ne merijo vseh krajev po enem in istem kopitu, ampak da ima biti poduk praktičen, krajnim potrebam

primeren; vse kar ni potrebno, se opusti, da ne jemlje časa, kateri se lahko za kaj boljšega izkoristi.

S to postavo je tedaj francoski postavodajalni zbor zopet pokazal, da je prepričan o veliki važnosti kmetijstva za razvoj in srečo države, ter da v tem oziru sploh v narodnem gospodarstvu prekosi vse druge postavodajalne skupščine v Evropi, posebno pa našo Avstrijo-Ogersko.

Toliko let smo prosili za kmetijsko šolo, katero imajo skoro vse druge dežele v cesarstvu, le Kranjsko ne, a nismo je dobili. In vendar kmetijskega poduka prav krvavo potrebuje naše kmečko ljudstvo!

Zato naj ponoví glavni odbor naše kmetijske družbe svojo vlogo in prošnjo, da se saj na učiteljski vpelje temeljit gospodarsk poduk. Ako hoče visoka vlada, da bi napredoval nadaljevalni kmetijski poduk na ljudskih šolah, naj skrbi za to, da se poprej izšolajo za kmetijsko podučevanje sposobni učitelji, ker le od takih res popolno primerno v gospodarskih strokah izurjenih učiteljev se more pričakovati, da bo kmetijski poduk razširil se povsod, posebno pa med šolsko mladino, katera ima mehko srce, v katero se lahko vcepi vse dobro, tedaj tudi ljubezen in razum za kmetijstvo. Polovičarstvo v tem oziru zeló malo koristi, morda še škoduje, ker plitvost in netemeljitost daje lahko povod zasmehovanju in ni ga hujšega udarca za prospeh kmetijskega izobraženja, kakor je to, da dobí trmast kmetovalec priliko zasmehovati kako novo nepovoljno, morda res nespametno nastavljeno in izvršeno poskušnjo.

Subvencije za povzdigo raznih gospodarskih strok, na pr. za zboljšanje živine, sadjereje itd. so sedaj uže silno pičle postale, naj se nam tedaj vsaj za temeljiti in dobri kmetijski poduk skrbi!

Čebelorejska skušnja.

* *Zdravilo zoper gnjilobo.* Vzemi eno ali dve žlici medú, nekoliko navadnega cukra, in to naj se dá bolnemu panju zjutraj ali zvečer in ponavlja drugi dan in če treba štiri- ali petkrat. Če je pa panj zeló gnjil, naj se mu matica zapre kakih 8 dni, pa bode gotovo zdrav.

Čebelorejce utegne mikati, da izvedó, kako se je ta mesec čebelno branje na ajdi vèdlo pri nas: 15., 16. in 17. dne t. m. so panjovi nabrali 1 funt, 18. dne $\frac{1}{2}$ funta, 19. dne $1\frac{1}{4}$ funta, 20. dne 2 funta, 21. dne $2\frac{1}{4}$ funta, 22. dne $2\frac{1}{2}$ funta, 23. dne 3 funte.

Dobeno pri Mengšu 24. vél. srpana.

F. R.

Kedaj je treba za odpis davka

gospóski naznaniti škodo po ognji, povodnji, toči ali kaki drugi vremenski uimi, da se čas ne zamudí?

C. kr. upravna sodnija na Dunaji je 1. aprila letošnjega leta pod števil. 574. prošnjo nekega grajščaka v Galiciji za odpis davka na zemljišči, po povodnji poškodovanem, odbila zato, ker se je še le 14 dni po škodi obrnil do c. k. okrajne gosposke. V razsodbi je c. kr. upravna sodnija (k. k. Verwaltungsgerichtshof) rekla, da navod k c. kr. patentu od 21. septembra leta 1776. ukazuje, da oglas za gori imenovane škode se ima nemudoma in zadnji čas o 3 dneh pismeno naznaniti, in v vladnem dekretu od 9. sušca leta 1819. št. 10.719, s katerim se od presv. cesarja potrjena določila o odpisih davka razglašajo, je izrečno ustanovljeno,